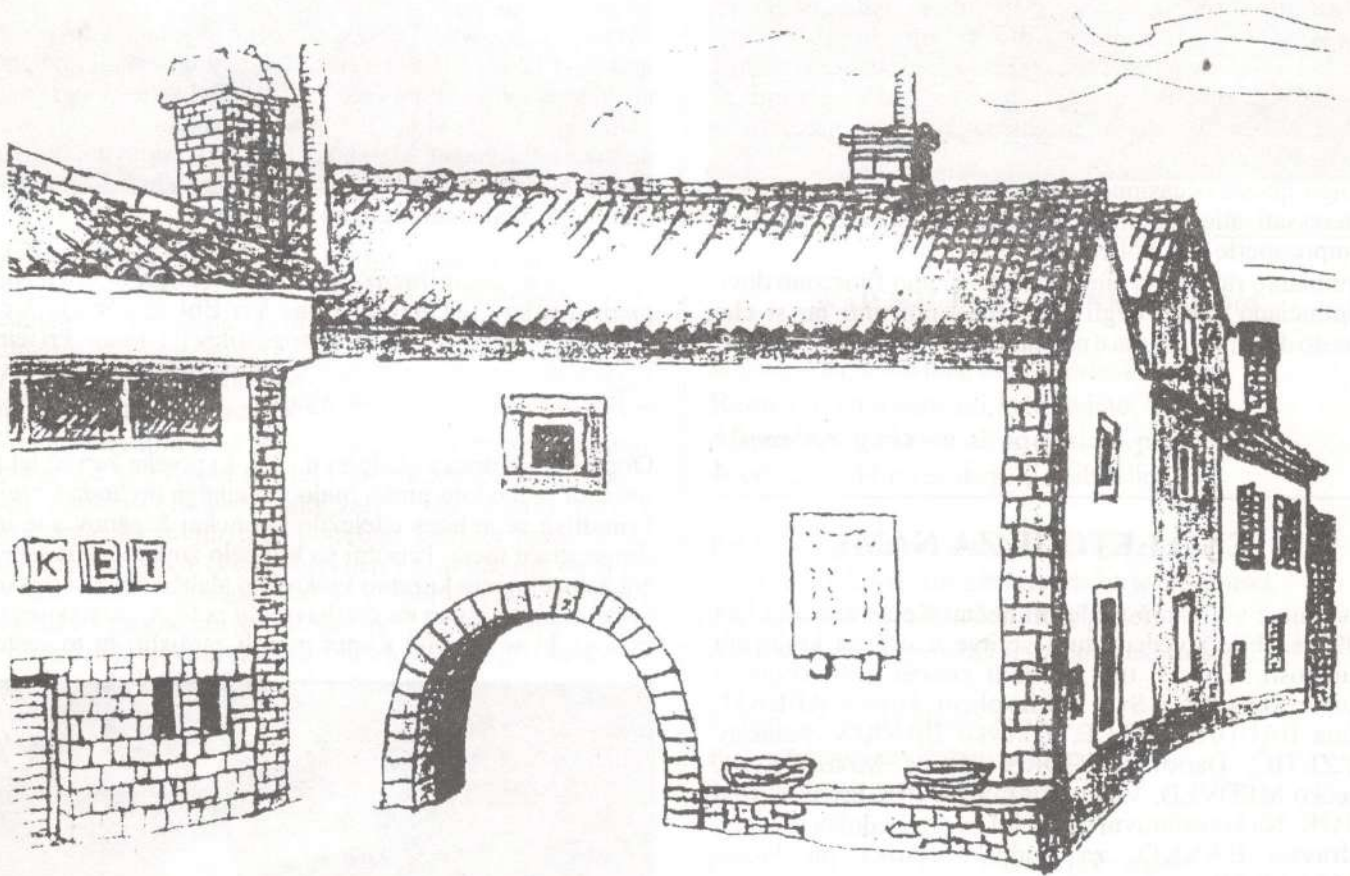

GLAS HRVATINOV

LA VOCE DI CREVATINI

December/Dicembre 2000

INTRODUZIONE

Questo preambolo vuole chiarire le ragioni per le quali questo giornale locale, dopo una breve assenza, ritorna nelle Vostre mani.

L'uomo quale essere socile ha il naturale bisogno di stare in contatto con i suoi simili e di conoscere e capire quello che sta succedendo nel luogo in cui vive. Negli ultimi tempi sono successe tante cose sul monte di Crevatini. I cambiamenti cui abbiamo assistito, ci sono purtroppo passati vicino e noi non abbiamo potuto influençarli, questo ci ha reso diffidenti verso le istituzioni che regolano la vita di tutti noi. I relatori cercheranno di spiegare questi cambiamenti nel modo piu' esauriente, presentandoli a Voi per quello che in realta' sono e non per quello che si e' sentito di loro.

Il giornale ha dunque la funzione di informatore, e anello di congiunzione tra la comunita' locale e la gente.

Sentiamo il bisogno di instaurare un rapporto piu' profondo con tutti gli abitanti, che ci hanno eletto e che da noi si aspettano un rapporto basato sul rispetto e la fiducia reciproca. Questo giornale non e' che un primo passo.

Negli ultimi tempi, ci sono state mosse delle critiche in questo senso e noi cerchiamo di porvi rimedio. Il dibattito e alla base di una convivezza felice e prospera. Sul nostro monte non abbiamo bisogno di tolleranza che, se mi e' consentito, interpreto in senso negativo e poco produttivo, ma di dialogo.

Colgo questa occasione per invitare tutti quelli che sono interessati alle sedute della comunita' locale che sono sempre aperte al pubblico.

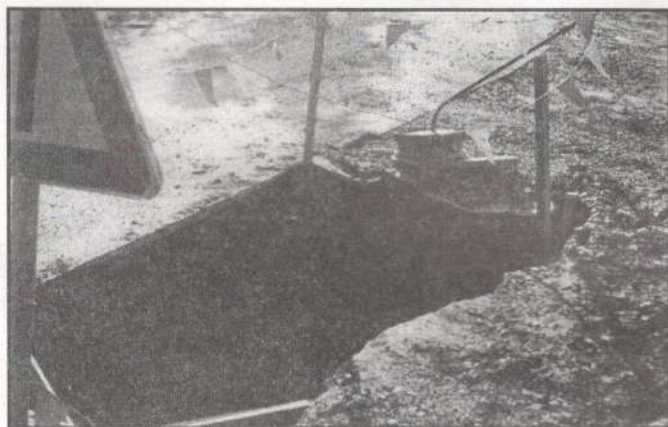
Dobbiamo ricordarci che le liberta' di uno finiscono dove cominciano quelle degli altri; sta a noi tutti far si che questo diventi la regola e non un caso.

Gregor Abram

ENO LETO JE ZA NAMI

Sočasno z volitvami v Mestni občini Koper koncem leta 1999 so bile izvedene tudi volitve v organe krajevnih skupnosti. V vseh treh volilnih enotah naše krajevnice skupnosti so bili v Svet KS izvoljeni: Gregor ABRAM, Maja BAUDAŽ-SOLCE, Zdravko BANKO, Stanislav ERZETIČ, Dario GREGORIČ, Franc MALEČKAR, Srečko MEDVED, Vinko OJO, Silvo PUCER in Alfred ŠTOK. Na konstitutivni seji je bil za predsednika izvoljen Zdravko BANKO, za podpredsednika pa Franc MALEČKAR.

Na naslednjih sejah so bili sprejeti še sklepi potrebni za nemoteno delovanje KS. Že ob primopredaji med prejšnjim in novim svetom je bilo jasno, da je odprtih problemov v naši KS veliko, zato smo že na drugo sejo sveta povabili župana MO Koper g. Dina PUCER-ja. Ob

tej priložnosti smo mu prikazali številne probleme, ki pestijo naše krajane že vrsto let in jih spravljajo v slabo voljo. Probleme si je vestno zapisal in obljubil, da jih bomo skušali skupno rešiti v doglednem času. Dal nam je tudi nekaj koristnih pobud. Med najbolj perečimi zadevami so bile: nezgrajena kanalizacija, slabe ceste, slaba javna razsvetljava, prodane parcele brez dostopnih cest in še in še.

Svet KS se je sestajal enkrat mesečno in je tako v tekočem letu imel 12 sej. Na sejah smo stalno obravnavali različne probleme, nekatere pa celo večkrat. Žal se je v tem času veliko delalo, pa vidno zelo malo naredilo. Izvajali smo določene aktivnosti, ki so postale že samoumevne, vendar je kljub temu za njihovo izvedbo potrebno kar nekaj aktivnosti. Naj omenim samo nekatere.

Vsakoletna organizacija Praznika sožitja z udeležbo predstavnikov iz Circoscrizione Via Bologna iz Ferrare, njihov sprejem, namestitev in pogostitev ter drugo. Pri tem je večji delež opravila Skupnost Italijanov iz Hrvatina, ki se jim za vse aktivnosti zahvaljujem.

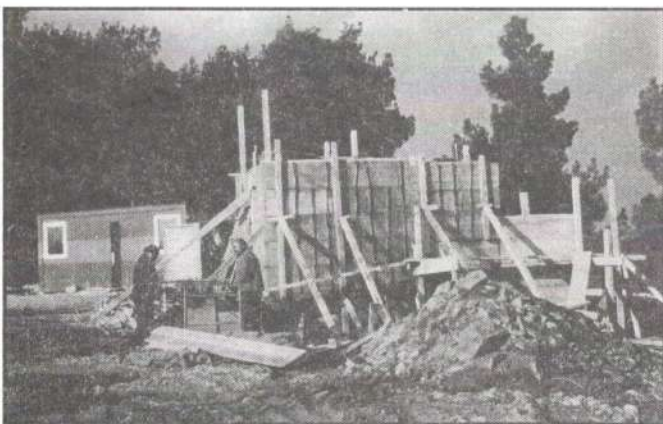
Organizacija dneva »Odprta meja«, ki poteka že več let s prostim prehodom preko maloobmejnega prehoda Cerej. Prireditve se je letos udeležilo kar nekaj županov s te in druge strani meje. Prisotni so bili celo župani s Hrvaške. Na žalost tujcem kažemo vsako leto slabšo sliko cerejske ceste in njene javne razsvetljave. Že iz tega, razstavnega, razloga bi se na MO Koper morali zamisliti in to cesto

čimprej urediti. Žal še vedno nič ne kaže na ureditev te ceste.

V akciji Sveta za preventivo v cestnem prometu »Varna pot v šolo« smo organizirali dežurstva za preprečitev prometnih nesreč. Na križiščih ob poti v šolo so v začetku šolskega leta dežurali člani Društva upokojencev iz Hrvatina, ki so svojo nalogo dobro opravili, saj se ni pripetila nobena nesreča.

To je bilo le nekaj stalnih aktivnosti, ki pa brez dobre volje posameznih krajanov niso izvedljive in zelo hitro usahnejo. Vsem krajanom, ki so nam pri številnih akcijah pomagali, se ob tej priliki zahvaljujem.

V Mestni občini Koper je bil uveden nov način sprejemanja letnega proračuna. Sedaj se proračun več ne sprejema letno, ampak za obdobje 4 let. Tako bo v začetku januarja 2001 sprejet proračun za obdobje 2001 do 2004. Vse investicije, ki bodo izvršene v tem obdobju, morajo biti zajete v tem proračunu.

Svet KS Hrvatini je ob spremenjenem načinu sprejemanju proračuna MO Koper sprejel Plan investicijskih vlaganj v tem obdobju. Skušali smo zajeti vse najbolj pereče probleme, ki bi jih bilo potrebno čimprej rešiti. Plan investicij je tudi v celoti objavljen v tem glasilu, da si ga krajan lahko ogledajo. Žal je razpoložljivih finančnih sredstev v proračunu MO Koper veliko manj kot je potreb v občini in krajevnih skupnostih. Mestni svetniki bodo, na svojih naslednjih sejah, odločili katere investicije bodo izvršene v tem obdobju. V vsem času smo skušali vodstvu občine in posameznim svetnikom obrazložiti naše največje probleme, sedaj pa lahko čakamo na odločitve o najbolj perečih investicijah.

Svet KS Hrvatini si je že za letošnje leto zastavil akcijo izgradnje nove mrliške vežice na pokopališču v Bridi in razširitev pokopališča. Skušali smo izgradnjo poenostaviti, pa moramo žal pridobiti gradbeno dovoljenje in se je pričetek izgradnje zavlekel v naslednje leto. Sedaj smo v fazi pridobivanja potrebnih soglasij in izdelave gradbenega načrta. Ocenjujemo, da bo gradnja pričela spomladi. O samem poteku izgradnje in drugem

vas bomo tekoče obveščali v krajevnem glasilu, ki smo ga končno uspeli ponovno oživeti. Opazili smo veliko potrebo po obveščanju krajanov v lokalnem glasilu, vendar ponovna obuditev glasila ni bila lahka. Pričakujemo sodelovanje in oglašanje v glasilu od večjega števila krajanov. Več bo tekom leta izdanih števil glasila, boljša bo naša obveščenost.

Ob koncu leta se zahvaljujem vsem, ki so nam pri delu pomagali in vsem skupaj želim vesele praznike ter veliko sreče in zdravja v novem 2001 letu.

*Predsednik Sveta KS Hrvatini:
Zdravko BANKO*

NAD MILJAMI IN ANKARANOM

Kako se znajdemo med oseko in visoko plimo
Resnično vemo samo mi, ki tu živimo.
Ali plavamo po morju, ali po stezicah, peš hitimo,
Je odvisno od časa in akcij, ki si jih želimo.

Enakost med krajan je naša življenjska misel,
V športu, kulturi in drugih razvedrilih je naš smisel,
Naj vsak sebe opraviči, če na te ni prišel,
A kaj pomaga, če ne vidiš, da o tem plakat je visel.

Skupno smo zgradili naš gasilski,
Kakor tudi prenovili dom kulture;
Uspehe druge naj si vsak za sebe misli.

Pojdimo tako složno še naprej v prihodnost,
Ne prezirimo krajevna razvedrila in fiskulture,
**OST NA HRVATINSKIH HRIBIH je
NARODNOST.**

*Silvo Pucer,
april 1996*

**PROGRAM
INVESTICIJSKIH VLAGANJ NA OBMOČJU KS HRVATINI
v obdobju 2000 do 2004**

Na območju KS Hrvatini se opaža večletni zaostanek na področju vlaganj v lokalno infrastrukturo kot so: ceste, kanalizacija, javna razsvetljava, načrtna gradnja novih stanovanjskih in drugih objektov, objektov za rekreacijo in šport ter drugo. Pred 20 leti je bil izdelan zazidalni načrt Hrvatini, vendar danes ugotavljamo, da na tem območju praktično ni zgrajena nobena stanovanjska hiša. Zaradi razpršene gradnje po celotni naši KS je vsak dan več problemov z dostopnimi cestami, javno razsvetljava, kanalizacijo, prometnimi nesrečami in drugo. Tudi z obemi pokopališči je vse več problemov, saj so objekti dotrajani oziroma že porušeni, pokopnega prostora pa skoraj ni več. V naslednjem obdobju bo potrebno reševati navedeno problematiko po naslednjih sklopih:

a) Prostorska ureditev naselij

	Ocena stroškov	Opomba
1. Obnoviti zazidalni načrt Hrvatini in usmeriti vso stanovanjsko gradnjo v ta predel do popolnitve, pred prodajo parcel pa urediti tudi potrebno infrastrukturo	3.000.000,00 SIT	
2. Predvideti ureditev posameznih zaselkov v KS, da bodo gradnje in adaptacije bolj usmerjene in prostorsko bolj urejene (izdelati PUP)	2.000.000,00 SIT	
SKUPAJ:	5.000.000,00 SIT	

b) Ureditev dostopnih cest v Hrvatine in ostale zaselke

	Ocena stroškov	Opomba
1. Izdelati načrt in pričeti z deli na glavni dovozni cesti v Hrvatine od Križišča Hrvatini do centra vasi, ob tem v izogib kasnejšim prekopavanjem predvideti tudi spremljajoče objekte kot so: pločniki, javna razsvetljava, kanalizacija, kabelska televizija in drugo.	50.000.000,00 SIT	
2. Izdelati načrt ureditve slemenske ceste med mejnima prehodoma Barbara in Čampore s projektiranjem potrebne javne razsvetljave, kanalizacije in pločnikov. V ta namen je potrebno voditi skrb za pridobitev zemljišč ob cesti za ureditev pločnikov in kolesarskih stez. Zaradi velikega prometa pešcev in že nastalih prometnih nesreč prioritetno začeti z gradnjo ceste, pločnikov in javne razsvetljave med centrom Hrvatinov in Božičev.	100.000.000,00 SIT	etapnagrada
3. Ureditev dovozne ceste do osnovne šole dr. Aleš BEBLER Primož v Božičih ter ureditev obračališča za šolski avtobus.	12.000.000,00 SIT	
4. Ureditev povezovalnih cest med slemensko ali drugo cesto in naselji Cerej, Premančan, Bužarji	23.000.000,00 SIT	
5. Ureditev povezovalnih cest med naselji v naši KS in naselji v KS Ankaran in sicer: med Kolombanom in Ankaranom (Pot na Brido), med Barižoni in Valdoltro ter Barižoni in Lazaretom. Na teh cestah je potrebno urediti obnovo asfalta, ureditev odvodnjavanja ter razširitev in ureditev jarkov. Te ceste ima v programu tudi KS Ankaran za svoj del.	17.000.000,00 SIT	
SKUPAJ:	202.000.000,00 SIT	

c) Kanalizacija

	Ocena stroškov	Opomba
1. Nadaljevati z izgradnjo primarnega kanalizacijskega omrežja na območju Hrvatinov, Božičev in Fajtov ter izvedba priključkov vseh možnih objektov ob že zgrajenem primarnem omrežju.	150.000.000,00 SIT	
2. Pri izgradnji primarnega omrežja za severni del naše KS (Premančan, Cerej, del Kolombana, del Fajtov) je iskati cenejše variante tudi v povezavi s sosednjo občino Milje.	50.000.000,00 SIT	
3. Pričeti z izdelavo projektne dokumentacije za izgradnjo kanalizacije na območju Kolombana, Lovrana in Barižonov, še posebej na osnovi predvidenih stanovanjskih gradenj na tem območju	20.000.000,00 SIT	
SKUPAJ:	220.000.000,00 SIT	

d) Javna razsvetljava

	Ocena stroška	Opomba
1. Urediti javno razsvetljavo v zaselek Cerej, ob cesti med mejnim prehodom Čampore in Kolombanom, pojačati javno razsvetljavo po vseh zaselkih	3.000.000,00 SIT	
2. Urediti javno razsvetljavo pri Kulturnem domu v Božičih.	700.000,00 SIT	
SKUPAJ:	3.700.000,00 SIT	

e) Ureditev športnih in rekreacijskih površin v naši KS

	Ocena stroškov	Opomba
1. Ureditev rokometnega igrišča v Božičih s postavitvijo zaščitnih mrež in drugo, saj sedaj žoga uhaja na sosednja zasebna zemljišča.	1.200.000,00 SIT	
2. Ureditev borovega nasada na poti med Hrvatini in Božiči v park ter ureditev njegovega vzdrževanja	300.000,00 SIT	
3. Ureditev mladega nasada borovcev na poti v zaselek Cerej v park in ureditev njegovega vzdrževanja	400.000,00 SIT	
4. Razglasitev gozda s posebnim namenom med naselji Cerej in Premančan ob državni meji	100.000,00 SIT	
SKUPAJ:	2.000.000,00 SIT	

f) Ureditev pokopališč v Bridi in Kolombanu

	Ocena stroškov	Opomba
1. Izdelava projekta nove mrliške vežice na pokopališču v Bridi in njena izgradnja.	10.000.000,00 SIT	
2. Izdelava projekta za razširitev pokopališča na Bridi za pridobitev novih pokopnih mest z ureditvijo prostorov za žarne pokope in ureditvijo okolice. Po izdelavi projektne dokumentacije in pridobitvi potrebne gradbene dokumentacije pričeti z deli.	40.000.000,00 SIT	
3. Ureditev parcelacije pokopališča v Lovranu za še proste površine, ureditev pokopališkega zidu, ki se že ruši, ureditev vhodnega prostora na pokopališče ter obnova spomeniško zaščitene kapelice.	48.000.000,00 SIT	
SKUPAJ:	98.000.000,00 SIT	

g) Ureditev krajevnih označb, ureditev cestnih oznak in drugo

	Ocena stroškov	Opomba
1. Potrebna je ureditev nekaterih priključkov na ceste ali križišč z ogledali in sicer: v Premančanu, v centru Hrvatinov pri trgovini, postaviti oznako zaselka Barižoni, ki jo je nekdo odstranil in druge krajevne oznake	2.000.000,00 SIT	
2. Pričetek izgradnje kablanskega TV sistema za področje naše KS, saj danes še ni nobenega priključka	2.000.000,00 SIT	
3. S Skladom stavbnih zemljišč in drugimi zainteresiranimi je potrebno najti rešitev za obnovo stare kino dvorane v centru Hrvatinov, saj je stavba sedaj neuporabna in se bo brez pravočasnega ukrepanja sama podrla.	150.000.000,00 SIT	
4. V centru Hrvatinov je potrebno urediti osrednji trg z drevesi Platan, urediti podporni zid, urediti ograjo in označiti parkirišča	3.000.000,00 SIT	
5. V kulturnem domu v Božičih je potrebno nadaljevati z izgradnjo notranje razsvetljave (reflektorji), ureditvijo sanitarij, dokončanja fasade, urediti boljši način ogrevanja.	5.000.000,00 SIT	
6. Ureditev sejne sobe KS s primernim načinom ogrevanja	500.000,00 SIT	
7. Ureditev arhivov KS z nabavo pisarniškega pohištva	200.000,00 SIT	
8. Posodobitev pisarniške opreme z nabavo novega računalnika, fotokopirnega stroja in drugo	500.000,00 SIT	
SKUPAJ:	163.200.000,00 SIT	

Rekapitulacija:

Vrsta investicije	Ocena stroškov	Opomba
a Prostorska ureditev naselij	5.000.000,00 SIT	
b Ureditev dostopnih cest v Hrvatine in ostale zaselke	202.000.000,00 SIT	
c Kanalizacija	220.000.000,00 SIT	
d Javna razsvetljava	3.700.000,00 SIT	
e Ureditev športnih in rekreacijskih površin v naši KS	2.000.000,00 SIT	
f Ureditev pokopališč v Bridi in Kolombanu	98.000.000,00 SIT	
g Ureditev krajevnih označb, ureditev cestnih oznak in drugo	163.200.000,00 SIT	
Vse investicije SKUPAJ	693.900.000,00 SIT	

Program investicijskih vlaganj v KS Hrvatini za obdobje 2000 do 2004 je sprejel Svet KS Hrvatini na svoji 8. redni seji dne 29. avgusta 2000.

Predsednik:
Zdravko BANKO

OBISK V ČAVLJAH

Na osnovi večkratnih razgovorov in pobud je v letu 1999 prišlo do prvega srečanja med predstavniki KS Hrvatini in vodstvom občine Čavle iz Republike Hrvatske. Do prvega uradnega srečanja je prišlo na njihovo pobudo in to z obiskom v Hrvatinih. Kontakti med obema krajema potekajo že vrsto let, predvsem v obliki srečevanj in obiskov ob balinarskih turnirjih organiziranih pri nas ali pri njih. Ta srečevanja so stkala kar nekaj prijateljskih vezi med ljudmi iz obeh klubov. Vse to je pripeljalo do tega, da sta se srečali tudi vodstvi iz obeh krajev. Izražena je bila zainteresiranost za nadaljnje sodelovanje in vabilo za vrnitev obiska. Obisk smo vrnili ob priliki njihovega tradicionalnega balinarskega turnirja. Na obisk je odšla tekmovalna balinarska ekipa iz BK Hrvatini in nekaj predstavnikov KS Hrvatini. Vreme je bilo lepo, turnir uspešen, srečanje pa izredno prisrčno. Na obeh srečanjih smo sprejeli dogovor, da bomo medsebojne vezi še trdneje povezali.

Čavle je majhno mestece na Grobničkem polju. Skozenj poteka stara cesta za Zagreb, neposredno mimo pa teče avtocesta Rijeka - Karlovac. Od bližnje Rijeke je oddaljeno nekaj več kot 2 kilometra. Do pred sedmimi leti je bila to krajevna skupnost v Mestni občini Rijeka. Zaradi stalnih preprirov glede potrebnih investicij v komunalno opremljanje in razvoj zaledja ter slabe zastopanosti v mestnem svetu, je bil izpeljan referendum za odcepitev od prejšnje občine. V času samostojnosti je že viden napredek v kraju in ljudje se radi pohvalijo z novimi pridobitvami. Občina izdaja tudi svoj lokalni časopis »GROBNIČKI LIST«, ki izhaja večkrat letno in je pisan v narečju. Čavljani imajo več lokalnih znamenitosti, saj imajo manjše športno letališče, avtodrom, stari grad in smučarsko središče Platak. Vse to so nam s ponosom razkazali in nas povabili, da jih obiščemo s številčnejšo udeležbo. Ocenili smo, da se od njih lahko še veliko naučimo o prisrčnosti do soljudi in ljubezni ter navezanosti na svoj kraj. Obljubili smo jim, da se bomo še srečali.

Zdravko BANKO

Otvoritev balinarskega turnirja s predstavniki BK Hrvatini

OBISK V FERRARI

Pred leti je, na pobudo nekaterih naših krajanov, prišlo do prijateljske povezave KS Ankaran in KS Hrvatini s krajevno skupnostjo Circonscrizione Via Bologna v Ferrari. Približno istočasno je prišlo tudi do povezave med občinama Koper in Ferrara. V programu so bila letna srečanja na vseh nivojih in povezava različnih organizacij med seboj. Najboljši stik in sodelovanje je nastalo med organizacijo Rdečega križa iz Ankarana in organizacijo RK v Ferrari. To sodelovanje je bilo še posebno aktivno v času po naši osamosvojitvi. Z leti je to sodelovanje nekoliko opešalo. Dane so bile pobude za izboljšanje sodelovanja.

Predstavniki organizacij iz Circonscrizione Via Bologne so nas letos obiskali ob izvedbi tradicionalnega Praznika sožitja. Ob tej priložnosti je bil izveden kulturni program v Kulturnem domu v Božičih. Po zaključku programa smo se zadržali v klepetu ob kozarčku vina. Gostje so bili nad programom in nastopom glasbene skupine navdušeni. Bilo je tudi kar nekaj srečanj starih prijateljev iz obeh krajev. Ob odhodu so nas povabili na njihov tradicionalni celotedenski »Praznik plave ribe«.

Obljubo smo držali in si v dneh 23. in 24. septembra 2000, skupaj s predstavnikom KS Ankaran, ogledali potek praznika. Videli smo, da se da praznik organizirati tudi na račun cenene ribe sardele. Za organizacijo je potrebno sicer veliko aktivnosti pridnih ljudi, vendar smo lahko ugotovili, da jih v Ferrari ne manjka. Največ jih je bilo videti v socialnem centru upokojencev imenovanem Rivana garden. V tem centru starejši občani skrbijo za lepšo starost svojih sokrajanov, vendar tudi mladine v centru ni manjkalo. Za razvedrilo in druženje krajanov je poskrbljeno s številnimi vsakodnevnimi aktivnostmi in prireditvami, katerih izkupiček namenjajo za širjenje centra in pomoč osnovnim šolam pri aktivnostih mladih. Iz nekoč zapuščenega travnika, ki jim ga je dala občina brezplačno v upravljanje, je nastal gostinsko kulturni center vreden preko 2 milijardi lir. Vse je zraslo iz prostovoljnega dela krajanov in s sredstvi sponzorjev. Pri nas zadnje čase govorimo o izumiranju prostovoljnega dela, pri njih pa to še vedno dobro deluje in daje rezultate.

Poleg centra Rivana garden so nam razkazali še mesto Ferrara s svojimi številnimi znamenitostmi. Imeli smo srečo in si uspeli ogledati tudi folklorni nastop v gradu z znamenitimi metalci zastav. Mesto je na nas naredilo lep vtis s svojo urejenostjo in skladno dograjenostjo starejšega zgodovinskega dela z novogradnjami.

Na skupnem sestanku ob koncu obiska smo se zahvalili za vso gostoljubje, ki smo ga bili deležni in se dogovorili o še tesnejši povezavi med tremi krajevnimi skupnostmi. Izražena je bila želja po tesnejši povezavi šol z njihovimi

in občasno zamenjavo učencev, pa izmenjavi predstavitev umetnikov, kulturnih nastopov in podobno. Obljubili so nam, da nas naslednje leto ponovno obiščejo.

Zdravko BANKO

Nastop metalcev zastav iz Ferrare

GASILSTVO V HRVATINIH

Prostovoljno gasilsko društvo Hrvatini je med najstarejšimi ali celo najstarejše društvo v KS Hrvatini. Nprekinjeno deluje od svoje ustanovitve v letu 1956 do danes. V prihodnjem letu bo tako praznovalo 45 letnico svojega delovanja na humanitarnem področju. Članstvo je v društvo prihajalo in odhajalo in le nekaj ustanoviteljev je danes še med nami. Številni naši člani so se v drugih krajih ponovno vključili v gasilstvo in kar nekaj jih je prevzelo vodilne in odgovorne naloge v društvih. To pomeni, da so se pri nas navezali na gasilstvo in dobro strokovno podkovali.

Že ob ustanavljanju društva so imeli ustanovitelji probleme, saj, v požarno neosveščenem okolju, brez gasilske tradicije, ni bilo lahko upravičiti potrebo po gasilcih. Slišati je bilo pripombe: »Kaj nam bodo gasilci, saj kamen ne gori?« in še druge. Pa se je izkazalo, da tudi kamen gori. Kljub vsem težavam je društvo zaživelo in preživelo vse težave. Tako je naše društvo eno izmed petih starejših društev na Obali. V poznejših letih je bilo ustanovljeno še več terenskih in industrijskih društev, pa so žal prenekatera kmalu ugasnila. Naše društvo je v svoji zgodovini doživljalo vzpone in padce, a bilo vseeno aktivno udeleženo na številnih stavbnih in drugih požarih ter reševanjih. Kronika naših nastopov in pomoči je bogata. Društvo in člani so poznani tudi izven našega področja, na primer v Posočju. Tam smo ljudem neposredno z reševanjem in drugimi deli pomagali pri obeh potresih. Še danes so nam hvaležni in zato prejemo zahvale in čestitke.

Ponosni smo tudi na naše najmlajše člane, ki se radi

vključujejo v naše vrste. Redno izvajamo njihovo protipožarno usposabljanje, da se bodo v življenju znali varovati, pa tudi drugim pomagati. Nekateri so postali že pravi mojstri za gašenje začetnih požarov. Tudi teorijo dobro obvladajo.

Žal smo v zadnjem času izpostavljeni pritiskom politike, ki skuša vdreti v naše vrste in nas podjarmiti za svoje interese. Temu se še vedno dobro upiramo, imajo pa zaradi teh pritiskov posamezniki velike težave. Vpletanje strank v delo humanitarnih ali drugih strokovnih organizacij škoduje samemu delu. V društvu smo odločeni, da bomo v svojem delu vztrajali, vsem težavam navkljub. V to nas zavezuje 45 letna društvena tradicija in pa navdušenje naših najmlajših članov.

Ob koncu leta se člani društva zahvaljujemo vsem krajanom, ki nam stojijo ob strani ali nam pomagajo, vsem skupaj pa želimo vesele božične in novoletne praznike ter zdravo in srečno novo leto 2001.

PGD Hrvatini

Mladi gasilci

Glasilo "GLAS HRVATINOV/LA VOCE DI CREVATINI" izdaja Krajevna skupnost Hrvatini. Izhaja periodično. Glasilo je tiskanov 800 izvodih. Prejmejo ga brezplačno krajanji Krajevne skupnosti Hrvatini.

Glavni urednik: Gregor Abram.

Foto: arhiv krajanov.

Prelom in tisk: D-Bartol d.o.o., Koper.

Hrvatini, december 2000.

Poština plačana pri pošti 6280 Ankaran.

Leto v občinskem "parlamentu"

LUKNJE V VODO

Ker sem bil izvoljen pred enim letom v občinski svet na listi Zelenih Slovenije, se mi zdi prav poročati sokrajanom o mojem delu. Vsekakor je šlo za grenko leto učenja brezpravnosti, laži, neupoštevanja volje ljudi... že za začetek so zavrnil predlog, da bi ugotovili, zakaj je pri 40% volilni udeležbi ponekod, verjetno ni slučaj na ekološko opustošenem podeželju, preko 30% neveljavnih glasovnic, medtem, ko drugod tega pojava skoraj ni... na isti seji so nam "podtaknili" odločanje o smetišču v Svetem Antonu brez javne obravnave. Ko sem na to opozoril, sem bil gladko preglasovan.

Menim, da je nemoralno, mogoče celo kazensko, početje občinske pozicije doseglo višek s sprejemom statuta, v katerem si občinski svet jemlje pravico razrešiti svete krajevnih skupnosti, edine neposredno izvoljene organe lokalne samouprave. Na prizadevanje našega krajana Nevja Kavrečiča je bilo vsaj spremenjeno, da to lahko naredijo z 2/3 večino, kar pa jim ni težko doseči. Opozoril sem na protizakonitost vsebine člena, ki negira pravico javne obravnave na celotnem območju vpliva posega v prostor. Cinično sem bil zavrnjen, naj sprožim ustavni spor. Kako bil zavrnjen moj predlog, da bi KS same določile za kaj uporabiti 30% sredstev, ki ga krajan prispevajo v občinski proračun, mislim, da ni potrebno pisati.

Drugi višek ignorance je bil občinski proračun, v katerem je npr. za vzdrževanje cest v mestu dvakrat več denarja kot na podeželju. V denarju je to toliko, kot je znašal nakup avtomobila in preureditve sejne sobe v stavbi, ki jo župan zapušča. Kljub protestu staršev je izpadlo dokončanje ankaranske šole. Če dodamo, da so iz njenega okoliša trije najvplivnejši občinski možje, tj. župan in oba podžupana, ki so glasovali za nadstandard šole na Markovcu, je farsa popolna. Brez odmeva je ostala moja pobuda za ugotovitev odgovornosti, zakaj ni bila podpisana pogodba za dograditev ankaranske šole z ministrstvom za šolstvo, ki bi krilo polovico stroškov. Sedaj je razmerje 9:1, v škodo občanov! Za rekonstrukcijo ceste Kr. Hrvatini - Hrvatini je bilo zagotovljeno prejšnja leta, da se takoj sem preselijo stroji, saj je drugi na seznamu zaradi števila nesreč, ki so po podatkih policije povzročene zaradi stanja cestišča in obremenjenosti - poleg novih prebivalcev tudi dva mejna prehoda. Denarja bi bilo dovolj od prodaje zemljišč pa tudi projekta Phare, ki je "končal" v Pretorski palači. Kljub temu, da je bil projekt narejen pred dvemi desetletji, se je letos pričelo projektirati na novo, seveda meter ožje! Da na seznamu ni več rekonstrukcij cest v Cerej in preko Barižonov na Lazaret, ki so bile nekoč na 9. in 17. mestu, ne čudi več. Verjetno je res, da z občino upravlja gospodarska oligarhija, saj v proračunu ni sredstev za ekološko takso. Do nje so opravičeni vsaj prebivalci spodnje Rižanske doline, saj vodstvo Kemiplasa priznava, da "ima težave z izpusti v prostor". Mačehovski so celo do someščanov, saj prebivalci Ul.

Vena Piona zaman prosijo za protihrupno zaščito. Radodarni so le do svojih plač, poprečna znaša okoli 3000 DEM, pa še višek so delili.

Dodam naj še, da je klavrno propadel poizkus razglasitve zgornjega dela doline Dragonje za krajinski park in s tem odvzeta ljudem in naravi možnost razvoja. Na številne pobude so občinski strokovni organi odgovorili, da niso razumeli ali pa se gladko zlagali. O kadrovanju "po strankarski liniji", mimo zakonskih določil, mi niso še odgovorili.

Po vseh tem "sizifovskem delu" in z dokumenti podprtimi ugotovitvami, se verjetno samo zastavljata vprašanja, zakaj tako in, ali mi je sploh kaj "ratalo". Uspel sem le, da je bila plačana odškodnina, na mojo pobudo, 82 letnemu krajanu Marezig, ki ga je od občine naročen delavec težko pretepel med izvedbo kanalizacije. To pa nakazuje tudi odgovor na prvo vprašanje. Le trije svetniki od 29 smo iz podeželja, pa še eden od teh, ki sedi v svetu po zaslugi "daj glas za svojo vas", dviga roko za to početje.

Kako naprej? "Fiasko" Zelenih Slovenije na jesenskih volitvah je dal prav takemu delu občinske uprave. Zato se ni čuditi, da je občinski proračun za prihodnje obdobje še bolj izkoriščevalski do podeželja. Verjetno bo potreno zbrati korajžo, se upreti ustrahovanju Koreliča pred izgubo zaslužka, in izpolniti obljubo zbora krajanov o formiranju občine Miljski hribi.

Franc Malečkar

KAKO VARNI SMO BILI V LETU 2000

Na začetku dolgo pričakovanega leta 2000, si je vsak izmed nas zastavil mnogo ciljev, kateri so se nekaterim uresničili, drugim pa se še bodo.

KAJ JE POLICIJSKI OKOLIŠ ?

Za vse tiste, ki še ne vedo je policijski okoliš del območja Policijske postaje za opravljanje zadev s področja policijskega varstva in za sodelovanje policistov z državljani, organi lokalne skupnosti in drugih subjektov pri zagotavljanju varnosti.

Vodja policijskega okoliša pa opravlja prvenstveno preventivne ter le izjemoma represivne naloge.

OPIS VARNOSTNE PROBLEMATIKE V KS HRVATINI

Na področju kriminalitete smo beležili padec kaznivih dejanj s tem, da ti podatki zajemajo le območje KS Hrvatini, ki je v sklopu III. policijskega okoliša PP Koper.

Tako smo v letu 2000 med ostalimi kaznivimi dejanji beležili nekaj dogodkov, ki so vplivali na varnostno problematiko.

Izpostavil bi večje število vlomov in poškodovanj tuje stvari storjenih na škodo Osnovne šole »Dr. Aleš Bebler Primož« in Osnovne šole »Pier Paolo Vergerio il Vecchio«.

Policisti Policijske postaje Koper so navedena kazniva dejanja uspešno raziskali ter pri tem ugotovili, da so storilci le-teh bili mladoletne osebe iz Hrvatinov in bližnje okolice.

V sodelovanju z predstavniki lokalne skupnosti KS Hrvatini in vodstvom osnovnih šol je bila organizirana okrogla miza, kjer smo obravnavali navedeno problematiko.

Izpostavljen je bil problem varovanja osnovnih šol in vrtcev ter zadrževanje mladoletnikov in drugih oseb pred omenjenimi objekti. Razen tega smo obravnavali nekaj kaznivih dejanj ogrožanja nevarnosti, ki so bili posledica nerešljivih sporov med sosedi.

Na območju KS Hrvatini poteka državna meja z Republiko Italijo v dolžini 7 kilometrov ter je problematika ilegalnih prehodov ob državni meji posebej pereča.

Med osebami, ki ilegalno prehajajo državno mejo se pojavljajo pretežno državljani R. Makedonije, ZR Jugoslavije, Albanije ter državljani drugih evropskih držav (Romunije, Turčije, ipd.).

JAVNI RED

Glede kršitev javnega reda pa ne beležimo večje število

kršitev v primerjavi z lanskim obdobjem. Pri tem izstopajo kršitve v zasebnih prostorih, nekoliko manj pa je le-teh na javnih krajih.

PROMETNA VARNOST

Prometna varnost je zadovoljiva. Pri tem smo izvajali tako represivne, kot preventivne oblike policijskega dela. V tem letu ne beležimo nobene prometne nesreče s hujšimi posledicami.

V večini primerov je šlo za prometne nesreče I. kategorije, kjer je nastala materialna škoda. med glavnimi vzroki prometnih nesreč so neprimerna hitrost in kot sekundarni vzrok, vožnja pod vplivom alkohola. Naj omenim še uporabo mobiltelefonov med vožnjo in ne uporabo varnostnih pasov v vozilih, še posebej na zadnjih sedežih kar slabša varnost v cestnem prometu.

V letu 2000 smo aktivno sodelovali s predstavniki lokalne skupnosti in krajanji. Prisotni smo bili na raznih javnih prireditvah.

Otroci iz nižjih razredov v osnovnih šolah in v vrtcih so v prvih septembrskih dneh v spremstvu policije prehodili nekaj metrov po glavni cesti skozi naselje in s tem opozorili nase, da so, kot najmlajši udeleženci v cestnem prometu deležni največje pozornosti.

Ob zaključku leta smo na Policijski postaji Koper pričeli z preventivno akcijo z naslovom »Očka, mama, čakam vaju doma«. Namen akcije je bil opozoriti udeležence v prometu na večje upoštevanje cestno prometnih predpisov.

K sodelovanju smo pritegnili predvsem učence nižjih razredov osnovnih šol, ki so s svojo domišljijo izdelali precej izdelkov na to temo. Le te smo razdelili udeležencem v prometu. Vsi so bili prijetno presenečeni in niso skoparili s pohvalami.

V teh pred prazničnih dneh po osnovnih šolah vodje policijskih okolišev razlagamo učencem o posledicah uporabe pirotehničnih izdelkov - petard. Posameznikom in skupinam je pokanje petard v zabavo, za večino občanov pa je tako ravnanje moteče.

Naj omenim še preventivno akcijo »Varna zimska vožnja«, katere namen je zagotoviti voznikom večjo varnost v zimskem času. Nanaša se na popolno zimsko

opremo in s tem na zmanjšanje posledic, ki bi nastale zaradi nepravilne opremljenosti vozila.

V novem tisočletju Vam želim veliko sreče in osebnega zadovoljstva.

*V imenu kolektiva PP Koper
Vodja policijskega okoliša
Srečko CIGULA*

CONTINUA L' ATTIVITA' DELLA C.I. DI CREVATINI

Dopo la pausa estiva, e' ripresa a pieno ritmo l' attivita' della Comunita' degli Italiani di Crevatini.

Nel mese di settembre, una nostra delegazione assieme alle delegazioni delle C.L. di Crevatini e Ancarano, ha fatto visita alla Circostrizione di Via Bologna di Ferrara, in occasione della loro festa sociale, ovvero in occasione della "Sagra del pesce azzurro". L' incontro e' stato molto cordiale e costruttivo e a grandi linee, in questa occasione abbiamo programmato l' attivita' comune per l' anno 2001. Nel mese di ottobre, e' iniziato il ciclo autunnale delle ormai tradizionali conferenze nate dalla collaborazione tra l' U.I.e l' U.P.T. Tre sono le conferenze in programma, le quali trattano temi generali di particolare interesse per i nostri soci.

L' attivita' dei nostri gruppi e' iniziata alla fine di settembre e precisamente, abbiamo organizzato anche quest' anno due gruppi di balletto (ritmica), in collaborazione con le istituzioni prescolastiche e scolastiche della nostra zona.

Due sono le novita' di questo autunno:

La prima e' rappresentata da una sezione artistica (arti figurative), mentre la seconda riguarda l' avvio di un gruppo fotografico.

Sempre nel mese di ottobre di quest' anno, abbiamo ospitato gli amici della C.I. Dante Alighieri di Isola, che si sono presentati al pubblico di Crevatini con la filodrammatica e con i minicantanti. Grande e' stato il successo riportato a Crevatini dagli amici isolani.

Per il mese di novembre e dicembre, stiamo preparando due serate sociali per i nostri soci, una delle quali sara' indirizzata agli amici piu' piccoli. In questa occasione riceveranno la visita di Babbo Natale.

Per il resto, sottolineo il fatto, che stiamo gia' preparando i festeggiamenti per i primi 10 (dieci) anni di attivita' del nostro sodalizio. I festeggiamenti si terranno nel mese di aprile del 2001.

Ricordo ancora a tutti gli interessati, che l' ufficio e la biblioteca della nostra Comunita' sono aperti tutti i giovedì dalle ore 18.00 alle ore 19.00.

Infine, consentitemi di porgervi i migliori auguri di buon Natale e di un felice e prospero anno nuovo.

Alberto Scheriani

LA SCUOLA DI LINGUA ITALIANA DI CREVATINI SI PRESENTA ITALIJANSKA OŠ HRVATINI SE PREDSTAVLJA

CREVATINI / HRVATINI

E' la piu' grossa borgata fra quelle poste sul crinale della penisola muggesana, il nome deriva dalle famiglie

Crevatin ed e' chiamato Crovatini dagli autoctoni. E' sempre stato un paese agricolo; l' espansione edilizia e' avvenuta sul versante posto a mezzogiorno che offre il bel panorama del vallone di Capodistria e sui promontori che caratterizzano la costa fino a Pirano. Da Crevatini, la strada che scende verso S.Caterina, attraversa un terreno che presenta solchi larghi e profondi, chiamati »busari« che deriva da »Burisi« e dall' antico »Buren« che significa corrosa dall' acqua. La strada e' chiamata »Purissima«, conosciuta anticamente con il nome di »burissima«, in quanto attraversa quei terreni con i burisi, ossia burroni. Da burissima a purissima il passo e' breve.

Crevatina, dal greco, e' la pergola, non necessariamente d' uva ma di tutto cio' che e' verde e che fa ombra alle case.

Kim Jerman, 8a cl.

IL CIMITERO DI S. MICHELE A LOVRANO

Con questo lavoro abbiamo voluto rendere nota la scultura funeraria. Pensiamo che anche le tombe siano monumenti di notevole rilievo che rappresentano epoche, stili, ricchezza, poverta' e migrazioni delle popolazioni e questo lavoro puo' essere un biglietto da visita di un paese.

L' architettura del cimitero preso ad esempio, rende onore agli scultori dei poveri, »gli scalpellini«, che con solerzia e modestia scolpivano le lapidi e incidevano i nomi dei defunti non tralasciando neppure gli errori di ortografia.

Il cimitero di S. Michele a Lovrano, pur nella sua modestia rivela alcune tombe di buona fattura, molte delle quali appartenute ad antiche famiglie benestanti che dimoravano sul monte. La prima sepoltura risale al 1748 quando un certo Urban vi fu sepolto.

In precedenza il cimitero era ubicato sul monte vicino, dove nel Medio Evo sorgeva un eremitaggio.

Di notevole pregio artistico e' la chiesetta che risale alla seconda meta' del XIX secolo, chiesa che pur essendo ormai in rovina lascia all' immaginazione un luogo di pace e raccolta.

Questo cimitero, forse non e' un vanto per Crevatini viste le condizioni in cui vengono tenute le tombe.

Se curato a dovere potrebbe diventare di interesse culturale. Anche un cimitero puo' diventare monumento, perche' sicuramente osservando la lavorazione di alcune tombe possiamo risalire al nostro passato.

Gli alunni della classe 3a e 4a della S.E. P.P. Vergerio il Vecchio Capodistria, Sezione periferica di Crevatini

Crevatini

Io abito a Crevatini. Mi piace molto, perche' posso giocare in pace.

Rok Jerman, classe 1a novennale

A Crevatini

Per la festa del carnevale, per la festa di Natale, per la festa di primavera e' bello; tutti ci divertiamo.

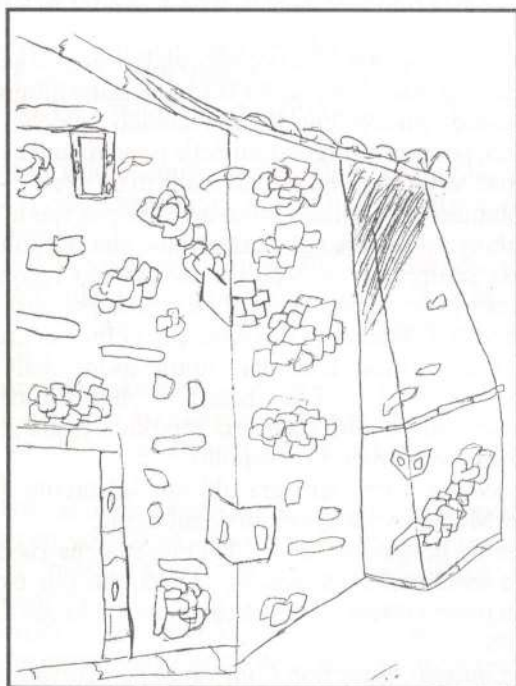
Lara Eller, classe 1a novennale

Crevatini

Crevatini e' un paese carino
per ogni bambino.

Si puo' giocare e ballare,
studiare senza faticare.

*Rok Marzi, Nikola Radanovič, Jure Tica
Classe 2a novennale S.E. P.P. Vergerio il Vecchio,
Sezione periferica di Crevatini*

VRTEC SE PREDSTAVI

Naš vrtec se imenuje KRESNIČKA - ENOTA HRVATINI, ki spada k vrtcem SEMEDELA. Vrtec obiskujejo otroci iz KS HRVATINI in to v dveh oddelkih 2-5 let in 5-7 let.

Da se imamo lepo in nam ni nikoli dolgčas, poskrbimo vzgojiteljice in pomočnice saj organiziramo za otroke in starše zanimive dejavnosti v dopoldanskem času in popoldanskem času.

Radi bi ohranili staro ljudsko izročilo in otroke seznanili z njim, zato smo lani zbirali in se učili stare ljudske pesmi, igrače in povabili v vrtec nono Virginijo, ki je otrokom pokazala, kako so včasih naredili igrače in kaj so se igrali.

Poskrbeli smo tudi za zunanost vrtca, saj smo skupaj s starši porisali in pobarvali zunanje zidove. Letos jeseni pa smo starše povabili na delovno akcijo: "POSADIMO SI DREVO" in so nam velikodušno prinesli in posadili s pomočjo otrok grmičke in drevesca. Sedaj bo naše igrišče lepo in senčno, tako se staršem še enkrat zahvaljujemo.

Ob tednu požarne varnosti smo obiskali gasilce v Hrvatinih, ki so nam z veseljem pokazali svoje pripomočke za gašenje, ter nam pripovedovali o svojem poslanstvu. Otroci so zelo navdušeni in ponosni in že veliko vedo o svojem kraju.

Zelo pogrešamo v Hrvatinih pločnike in urejene poti, da bi lahko več in bolj varno hodili na sprehode. Srečno v novem letu.

Otroci vrtca HRVATINI

GIARDINO D'INFANZA »DELFINO BLU« CAPODISTRIA UNITA' DI CREVATINI

Il Giardino d'infanzia »Delfino blu« svolge la sua opera di educazione ed assistenza in lingua italiana nelle localita' di Capodistria, Semedella, Bertocchi e la nostra sezione a Crevatini. La sezione e' frequentata da quindici bambini, l'eta' varia da uno a sei anni. Il programma educativo-istruttivo viene svolto tenendo in considerazione l'interesse del gruppo per realizzare i compiti pianificati la sezione organizza escursioni, visite, gite, incontri con i genitori, che vengono coinvolti nel lavoro educativo. La nostra sezione collabora molto con la Comunita' degli italiani di Crevatini e con la scuola P.P. Vergerio il Vecchio - sezione di Crevatini.

Durante le nostre passeggiate constatiamo che nella nostra localita' le strade non sono sicure, perche' mancano di marciapiedi, strisce pedonali,

Nella speranza che nella prossima edizione di questo giornale si possa annunciare l'apertura dell' asilo nido, facciamo a tutti i migliori auguri di Buone Feste.

*I bambini e le maestre dell'asilo
"Delfino Blu" di Crevatini*

KOORDINACIJSKI ODBOR ZA ČISTO OKOLJE KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Bertoška Krajevna skupnost je dala pobudo za ustanovitev Koordinacijskega odbora Krajevni skupnosti za čisto okolje. Dne 28. septembra letos je bil prvi sestanek v Bertokih. Pridružile so se Krajevne skupnosti Pobegi - Čežarji, Sv. Anton, Dekani, Hrvatini in Škofije, pričakujemo pa tudi formalni pristanek še nekaterih. Dogovorili smo se, da bomo skupaj nastopali pri reševanju naših okoljevarstvenih problemov. Doslej smo imeli tri sestanke: v Bertokih, v Hrvatinih in Dekanih, naslednji je predviden v Pobegih - Čežarjih. To da se vsakokrat srečamo v drugi Krajevni skupnosti, nam omogoči večji stik s krajanji in njihovimi problemi, med katerimi so mnogi skupni vsem.

Za zdaj smo se osredotočili predvsem na dva problema: onesnaževanje iz kemične tovarne Kemiplas in gradnjo sežigalnice odpadkov v Luki Koper. Poslali smo zahtevek na Ministrstvo za okolje in prostor, da nam da podatke o vplivih tovarne Kemiplas na naš življenjski prostor. Dobili smo nezadovoljiv odgovor. Pogovorili se bomo s predstavniki tovarne. Zahtevali bomo ponovno podatke od Ministrstva za okolje in prostor in, če bo potrebno, še od drugih institucij. Pravico imamo vedeti in na tem bomo vztrajali.

Udeležili smo se tudi javne razprave o novem Večnamenskem čistilnem servisu v Luki Koper, kjer nam je bilo zagotovljeno, da se s to lokacijsko razpravo ne dovoljuje zazidava sežigalnice odpadkov in da sta predvidena vira energije za potrebe servisa nafta in plin. So pa predstavniki Luke potrdili, da delajo v tej smeri. Zato smo napisali pismo, kjer smo povedali, da smatramo da tak objekt ne sodi v naš življenjski prostor, ker bi še dodatno obremenjeval okolje s strupenimi snovmi. To pismo so potrdile naše Krajevne skupnosti in odposlali smo ga:

- Investitorju - Luki Koper
- MO Koper - županu in občinskemu svetu Koper
- Ministrstvu za okolje in prostor Ljubljana
- Sredstvom javnega obveščanja

Od Luke Koper smo že dobili odgovor, v katerem nas med drugim pozivajo h korektnemu in konstruktivnemu sodelovanju in izražajo pripravljenost do predstavitve idejnega projekta sežigalnice. Na našem naslednjem sestanku se bomo dogovorili za odgovor. V kolikor bo potrebno, Vas bomo še podrobneje obveščali o poteku razgovorov in sklicali bomo zbere krajanov, da se dogovorimo, kaj naj naredimo.

Želimo Vam vesele praznike in Vas lepo prosimo, da si vzamete malo časa in preberete članek o sežigalnici, ki smo ga Vam pripravili.

Koordinacijski odbor za čisto okolje Krajevni skupnosti

SEŽIGALNICA V LUKI? NE, HVALA

Iz sredstev javnega obveščanja (Dnevnik, Primorske novice, Radio Koper) ki so objavila izjave predstavnikov Luke Koper smo izvedeli, da v Luki načrtujejo gradnjo sežigalnice. V njej naj bi kurili predvsem biomaso in tiste organske snovi, ki jih ne morejo kompostirati: impregniran les, PVC plastiko, rabljena olja... se pravi mešane odpadke, katerih sestava bo pisana in nikdar enaka. Četudi bi bila sežigalnica opremljena z najsodobnejšimi filterskimi napravami in delovala v okviru zakonsko določenih mejah emisij, to še vedno pomeni, da bo v zrak emitirala določene količine toksičnih metalov, bioakumulativnih dioksinov in furanov in ostalih strupov ter morala nekam odložiti velike količine strupenega pepela. Ne smemo pozabiti tudi na napake in motnje, ki se dogajajo ob sežigu takšnih odpadkov, ob katerih puhne v zrak dosti več strupenih snovi kot sicer. Poleg tega naj bi bila po izjavi direktorja Luke g. Koreliča to pilotna sežigalnica, se pravi eksperimentalna, kar dodatno vpliva na dvome o njenem trajnem brezhibnem delovanju.

Nekaj dejstev o sežigalnicah

Sežigalnice so v svetu zelo osovražene, približno tako kot nuklearne centrale. Vse izboljšave sežigalnic in zakonodaje so se ob velikem nasprotovanju industrije zgodile predvsem zaradi pritiskov in zahtev javnosti, ki je na svoji koži prenašala posledice delovanja teh naprav in vedno znova prekršenih obljub o njihovi brezhibni in vedno najboljši tehnologiji.

Sežigalnica smeti ne uniči, le spremeni njihovo obliko. Iz treh ton smeti ostane ena tona strupenega pepela in 15000 m³ strupenih plinov. Pri gorenju mešanice najrazličnejših snovi v sežigalnici potekajo na visoki temperaturi neštete kemične reakcije, pri katerih nastajajo dosti strupenejši snovi od vhodnih ter se sproščajo toksične kovine kot so živo srebro, svinec, arzen, talij, kadmij in druge. Nekatere od teh snovi so rakotvorne in povzročajo raznovrstne dolgoročne zdravstvene motnje. Le nekaj od novonastalih snovi je poznanih, o večini pa še zelo malo vemo in jih znanost šele odkriva in proučuje, zakonodaja pa sploh ne predpisuje njihovih omejitev in meritev.

Pepel

Boljši kot so filtri, več strupov ostane v pepelu. Worldwatch je v svojem letnem poročilu za 1999 objavil, da v svetu le 30-40% pepela konča na odlagališčih, ostalo pa ponikne neznano kam. Nič čudnega, saj je njegovo odlaganje zelo drago. Še pred kratkim niso poznali njegove nevarnosti in so ga uporabljali v gradbeništvu in za asfaltiranje cest. Iz odlagališč pepela se ti strupi izpirajo v vodo in zemljo ter ogrožajo okolje in hrano tudi bodočim rodovom. Znan je letošnji primer iz angleškega Newcastla, kjer so pepel iz novejši sežigalnice posipali po poteh, igriščih in celo vrtovih, saj "naj v pepelu dioksina ne bi bilo", kot je izjavil direktor sežigalnice. Na pobudo

zaskrbljenih meščanov je občinska blagajna plačala nedovisne meritve. Dokazale so do 800x povečano vsebnost dioksina in drugih strupov v vzorcih zemlje in parkovnih poteh.

Vplivi na zdravje

Po poročilu Evropske Komisije iz oktobra 1999 in "Osnutka ocene o dioksinu" ameriške Agencije za zaščito okolja (EPA) iz junija letos so tudi novejšje sežigalnice pomemben vir dioksina v okolju. **Dioksin** je najnevarnejši vseh strupov, po strupenosti ga lahko primerjamo le s plutonijem. V naravi je izredno obstojen, organizem pa ga ne more razgraditi ali izločiti iz telesa. V maščobi ljudi in živali se kopiči v vedno večjih količinah in edina možnost, da ga organizem izloči, je preko materinega mleka in placente. Dioksin je rakotvoren, poleg tega pa se v organizmu že v najmanjših količinah obnaša kot hormon in zahrbtno povzroča nepopravljive in dolgoročne posledice pri razvoju živčevja z zmanjšanjem inteligence, povzroča hiperaktivnost in agresivnost pri otrocih, v zrelem obdobju plodnostne motnje in endometriozo, vpliva na imunski sistem in pojavljanje alergij ter povzroča vrsto presnovnih motenj kot je na primer sladkorna bolezen.

Po raziskavi Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) mleko evropskih mater vsebuje od 24- 144x preseženo dovoljeno dozo dioksinov. Po podatku Osnutka ocene od dioksinu US EPA iz junija letos povprečna ameriška mama podoji svojemu dojenčku v prvih 25 dneh življenja celotno življenjsko še dopustno dozo dioksinov. Slovenija je edina evropska država, ki še nima študije o količini dioksina v materinem mleku.

Skupina krajanov krajevnih skupnosti Škofije, Ankaran, Hrvatini, Pobegi-Čežarji, Sv. Anton in Dekani soglašamo, da **gradnja sežigalnice v bližini stanovanjske, šolske, kmetijske in turistične cone ni sprejemljiva, zakonska zaščita in uveljavljanje zakonodaje prešibko, da je oblast do onesnaževalcev popustljiva in ne pristajamo na to**, da se naše že tako preobremenjeno okolje še dodatno obremenjuje s toksičnimi snovmi.

Koordinacijski odbor krajevnih skupnosti za čisto okolje se obrača tudi na zdravnike in druge sokrajane, da se nam pridružijo v skupni akciji proti novemu onesnaževalcu v naši sosesčini.

*Koordinacijski odbor
za čisto okolje Krajevnih skupnosti*

**Krajevna skupnost Hrvatini
Iniciativni odbor (IO) za ureditev kanalizacije na
Kolombanu**

POROČILO O DELOVANJU IO V LETU 2000

1. Na podlagi peticije, podpisane s strani krajanov Kolombana, smo 17. 10. 2000 na delnem zboru krajanov Kolombana izvolili iniciativni odbor za urejanje kanalizacije na hribu. Izmed prisotnih krajanov so bili predlagani in izvoljeni člani IO:

Joško Marušič,
Tinka Podjavoršek, prof.
Vanda Škrk, univ.dipl.prav.

Predlagan je bil tudi gospod Alojz Lovšin, ki ga na tem zboru ni bilo. Že na tem zboru krajanov smo se v prisotnosti vseh dogovorili, da se zbor skliče okrog Miklavža 2000 (ali v sredini decembra).

2. IO je izpeljal obljubljenе naloge: 10. 11. 2000 smo odposlali dopis na KS Hrvatini in jo zaprosili za pripravo poročila v zvezi s kanalizacijo in za pravočasno vabilo vseh pristojnih na občini (župana, vse svetnike, gospoda Ivančiča, gospo Sabino Mozetič, gospo Mirjam Požeš), predstavnike Investbiroja.

3. 27. 11. 2000 smo pisali vsakemu svetniku posebej (33 pisem) s prošnjo, da se na decembrski seji vključijo stroški projektne dokumentacije in kanalizacije v triletni proračun.

4. IO je 5. 12. 2000 ponovno obvestil predsednika KS gospoda Banka in vse člane sveta KS, da naj uredijo vse potrebno za sklic dogovorjenega zbora krajanov.

5. IO je 13. 12. 2000 oddal letno poročilo za objavo v Glas

6. Za dogovorjeni zbor krajanov je pripravljeno obljubljenо osveščevalno gradivo. Po zboru krajanov bo na razpolago v prostorih KS Hrvatini.

Vsi člani IO Vam ob tej priložnosti zaželimo lepe praznike in uspešno Novo leto 2001

Tinka Podjavoršek

NOVOLETNA ZGODBA

Tale zgodba bi lahko bila malce drugačna od drugih zgodb. Napisana je v okolju, ki nudi možnost za sanjarjenja in ima v sebi kanček vsega tega, kar nas preveva kot hrepenenje, daje pa duši polet in hrano.

Zunaj so hladni zimski dnevi, vse je zavito v vlažno meglo, tik pred Božičem, kinkam v mehkem naslonjaču, v kaminu toplo prasketa ogenj, babica na glas bere njene priljubljene pesmi, »biseri od Phila Bosmansa« kot jim reče ona.

Dobri časi

Večkrat se pritožujemo
 nad slabimi časi.
 Toda časi so slabi le,
 če so slabi ljudje.
 Dobri časi ne padejo z neba
 Dobre čase si lahko naredimo sami,
 vendar ne z denarjem in tehniko,
 marveč s srcem in dobroto.
 Le dobri ljudje delajo dobre čase:
 če vlada dobrohotnost;
 če molči nasilje;
 če se blaginja deli;
 če se imajo ljudje radi;
 če se najde prostor tudi za kakšno rožo
 in čas za prijazno besedo.

Njena pripovedovanja jo zapeljejo v njen otroški svet. S kakšno radostjo pripoveduje o čistem gorskem potočku, ki izvira visoko v planinah in se kot čudovita Soča zliva v dolino in zaliva naša polja in sadovnjake, ki se šibijo od polnega, zdravega sadja.. Okrog hiš so cvetlični gaji in otroci imajo vsepovsod možnost, da se igrajo na zelenih tratah. Cele dneve preživijo v naravi, saj jih televizija in računalniki ne zanimajo več kot kakšno urico dnevno. Veliko lepše jim je plezati po drevesih, si graditi v njih majhne hišice.

Kolesarjenje je prav prijetno, saj je dovolj pešpoti in kolesarskih stez. In zvečer se prav veselijo skupnih uric s starši, ki jim pripovedujejo pravljice, vmes pa se razveselijo tudi s kakšno igrico. Kolikokrat je njena in pesem njenih sosedov polepšala naporne dneve.

Odrasli si želijo, da bi bili njihovi otroci zdravi in srečni, zato vsi spoštujejo naravo in lepo skrbijo zanjo. Nikjer ni nobenih odpadkov, nobene umazanije...

Pripoveduje o starodavnem kitajskem modrecu Lao Cu, ki je odkril, da z našim obnašanjem vplivamo drug na drugega po principu drobnih valov na vodni gladini. Če naše življenje deluje, vplivamo na svojo družino. Če naša družina deluje, vplivamo na ostale v občini, če naša občina deluje, vpliva na državo. Če deluje naša država, vpliva na cel svet. Če deluje naš svet, se učinek drobnih valov razširi po vsem kozmosu.

Pogledala sem babico in si pomela oči. Ali sem sanjala, ali je bila to res njena zgodba. Iluzija. Subtilno norčevanje. Kot nekakšno pridiganje mi je izzvenelo vse skupaj. Kot bi uganila moje misli, se mi je nasmehnila in mi prinesla album, poln njenih spominov...

Njena zgodba mi sploh ni bila všeč, kot tudi večini tistih ne, ki so jo že prebrali. Kot bi zmotila naše sanje, spanje sodobnega človeka.

Tinka Podjavoršek, prof.

SPOŠTOVANI SILVO

*Povedati ne morem in ne znam,
 kako si bil cenjen in spoštovan.
 Rad rekel bi ti hvala,
 za vse kar si nam dal.
 Kar ustvarilo je tvoje dobro srce
 in tvoje skrbne roke.
 Naj ti ptice in veter hrvatskih hribov
 pojo pesem, vdane in večne zahvale.*

GUIDO

Prijatelju v slovo !

V ponedeljek, 13.11.2000 smo na zadnjo pot pospremili Silva Pucerja. Še posebno ganjeni smo ga pospremili njegovi prijatelji.

Čutili smo, kako je, če ti umre človek s katerim si doživel veliko lepega. Prevzame te huda žalost, ko ga nenadoma ni več, takrat se zaveš njegove vrednosti.

Prijateljstvo je bilo globoko vtakano v Silvovo življenje. Znal je prisluhniti človeku v stiski in težavah.

Povsod je prinašal pesem in veselje. Prijateljstvo je bilo in bo ostalo bogatstvo, ki se ne prodaja in ne kupuje, ampak samo daruje.

Spomin nate nam je v ponos, saj so bili tvoja skrb, poštenost in skromnost nepozabne. Ostajajo spomini lepi in trajni. Spomini in spoštovanje ne morajo umreti. Bil si plemenitega srca in ustvarjalnega duha. Za teboj je ostala bolečina in tiha solza večnega spomina. Ostane še kruta resnica, da te ni več. Vendar kdor v srcu svojcev in prijateljev živi, nikoli ne umre.

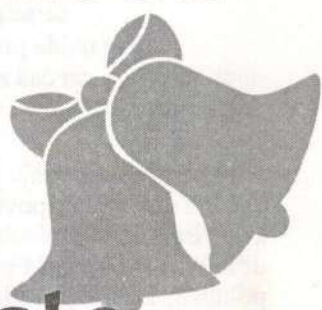
Silvo bo večno živel, kakor je živela njegova misel na DRUŽINO, PRIJATELJSTVO in na rodno ISTRO.

Silvo hvala ti!

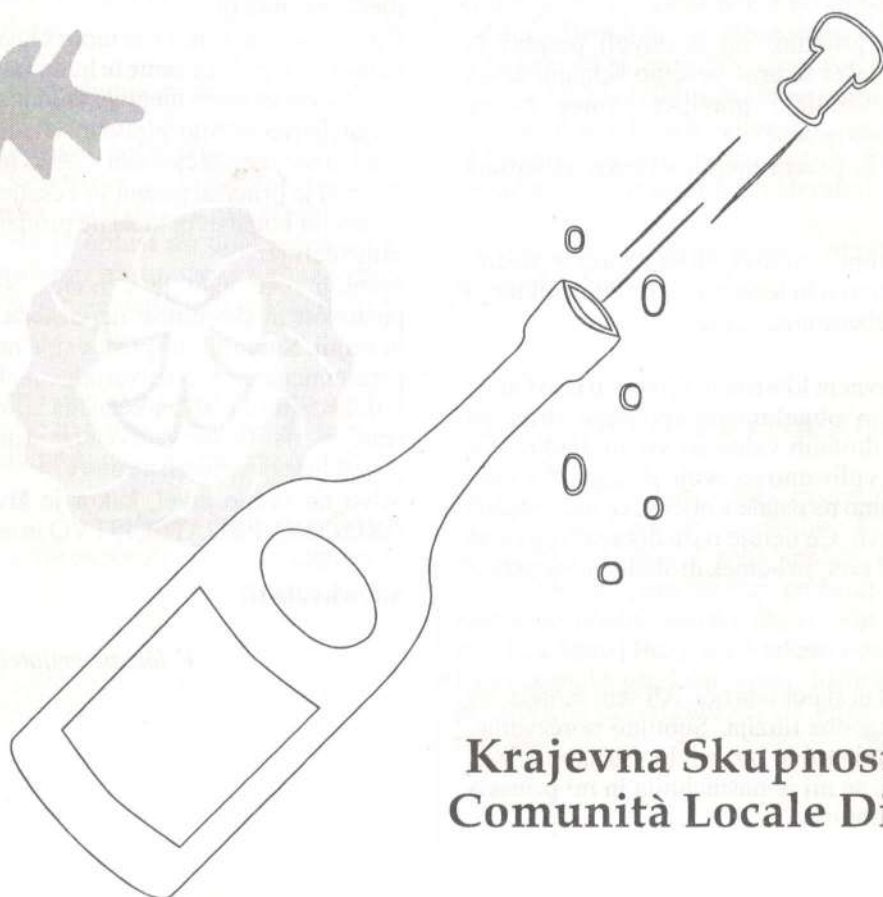
V imenu prijateljev FABIO in GUIDO

**Vsem Krajanom
Vesele Praznike In
Srečno V Novem Letu 2001**

**Auguri Di Buone Feste
e Felice Anno Nuovo!**

**Krajevna Skupnost Hrvatini
Comunità Locale Di Crevatini**